

Dosarul nr. 2r-34/22
2-20140166-01-2r-17012022

Prima instanță: Judecătoria Edineț (sediul Ocnîța), (jud.N.Vameș)
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud.Iu.Grosu, A.Garbuz,A.Ciobanu)

DECIZIE

16 februarie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios
administrativ al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Maria Ghervas

examinând recursul declarat de către Gonciar Ludmila și Liceul Teoretic „Mihai Eminescu”, prin intermediul avocatului Igor Țurcanu,

în cadrul cauzei civile intentate la cererea de chemare în judecată depusă de Sorbalo Liliana împotriva IP Liceul Teoretic „Mihai Eminescu” cu privire la anularea ordinului de sancționare nr.04 din 07 septembrie 2020 și încasarea prejudiciului moral,

împotriva încheierii din 14 decembrie 2021 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost restituită cererea de apel declarată de avocatul Țurcanu Igor, în interesele lui Gonciar Liudmila și IP Liceul Teoretic „Mihai Eminescu”, ca fiind depus de o persoană care nu este în drept să declare apel,

c o n s t a t ă:

La 09 noiembrie 2020, Sorbalo Liliana a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva Directorului IP Liceul Teoretic „Mihai Eminescu” or. Otaci, raionul Ocnîța, Gonciar Ludmila privind anularea ordinului de sancționare nr. 04 din 07 septembrie 2020 și încasarea prejudiciului moral.

La 27 mai 2021, Sorbalo Liliana, prin intermediul avocatului Timoșenco Aliona a depus cerere de concretizare a cerințelor, prin care a solicitat anularea ordinului nr.04 din 07 septembrie 2020 al directorului IP Liceul Teoretic „Mihai Eminescu” din or. Otaci, raionul Ocnîța, ca fiind nelegitim, încasarea de la IP Liceul Teoretic „Mihai Eminescu” din or. Otaci, raionul Ocnîța a prejudiciului moral în mărime de 10 000 de lei și a cheltuielilor de judecată suportate la examinarea cauzei.

Prin hotărârea Judecătoriei Edineț (sediul Ocnîța) din 05 octombrie 2021

acțiunea civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Sorbalo Liliana împotriva IP Liceul Teoretic „Mihai Eminescu” privind anularea ordinului de sancționare nr. 04 din 07 septembrie 2020 și încasarea prejudiciului moral a fost admisă.

A fost anulat ordinul de sancționare nr. 04 din 07 septembrie 2020 emis de către directorul IP Liceul Teoretic „Mihai Eminescu”, prin care Sorbalo Liliana a fost sancționată cu „muștrare”.

A fost încasată din contul IP Liceul Teoretic „Mihai Eminescu” în beneficiul Liliane Sorbalo, suma de 5000 de lei cu titlu de prejudiciu moral.

A fost încasată din contul IP Liceul Teoretic „Mihai Eminescu” în beneficiul Liliane Sorbalo, suma de 8 000 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată, compusă din cheltuieli pentru asistența juridică acordată în sumă de 4000 de lei și pentru întocmirea raportului specialistului.

A fost încasată din contul IP Liceul Teoretic „Mihai Eminescu” în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 150 de lei.

Prin încheierea din 14 decembrie 2021 a Curții de Apel Bălți, apelul declarat de către avocatul Țurcanu Igor, în interesele lui Gonciar Ludmila și IP Liceul Teoretic „Mihai Eminescu” a fost restituit, ca depus de o persoană care nu este în drept să declare apel.

La 31 decembrie 2021, Gonciar Ludmila și IP Liceul Teoretic „Mihai Eminescu”, prin intermediul avocatului Igor Țurcanu, au contestat cu recurs încheierea Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea recursului cu casarea încheierii instanței de apel.

În motivarea recursului, recurenții au invocat că instanța de apel a încălcat normele procedurale și prin urmare încorect a dispus restituirea cererii de apel.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Încheierea contestată a fost emisă la 14 decembrie 2021, expediată părților la 15 decembrie 2021 și a fost recepționată de Gonciar Ludmila la 27 decembrie 2021, iar de avocatul Țurcanu Igor la 22 decembrie 2021. Astfel recursul declarat de Gonciar Ludmila și IP Liceul Teoretic „Mihai Eminescu”, prin intermediul avocatului Igor Țurcanu, la 31 decembrie 2021, este în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele cauzei și prevederile legale aplicabile speței, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Gonciar Ludmila și IP Liceul Teoretic „Mihai Eminescu”, prin intermediul avocatului Igor Țurcanu, urmează a fi respins, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. a) al Codului de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În speță, se constată că prin încheierea din 14 decembrie 2021 a Curții de Apel Bălți, apelul declarat de Gonciar Ludmila și IP Liceul Teoretic „Mihai Eminescu”, prin intermediul avocatului Igor Țurcanu a fost restituit în temeiul art.369 alin.(1) lit. d) din Codul de procedură civilă.

Conform art. 369 alin.(1), lit. d) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă, cererea de apel a fost depusă de o persoană care nu este în drept să declare apel.

În conformitate cu art. 360 alin. (1) lit. a) și b) Cod de procedură civilă, sunt în drept să declare apel: părțile și alți participanți la proces, reprezentantul în interesul apelantului, dacă este împuternicit în modul stabilit de lege.

Potrivit art. 365 alin. (3) Cod de procedură civilă, cererea de apel se semnează de apelant sau de reprezentantul său. În ultimul caz, la cerere se anexează documentul, legalizat în modul stabilit, care certifică împuternicirile reprezentantului dacă în dosar lipsește o astfel de împuternicire.

Cu referire la prevederile art. 75 alin. (1) Cod de procedură civilă, în proces civil, persoanele fizice își pot apăra interesele personal, prin avocat sau avocat stagiar. Participarea personală în proces nu face ca persoana fizică să decadă din dreptul de a avea avocat.

Prin prisma normelor de drept enunțate, Colegiul reține că sesizarea unei instanțe judecătorești, inclusiv exercitarea unei căi de atac, urmează a fi efectuată cu respectarea condițiilor stabilite de legislația procesual-civilă.

În cazul în care legea prevede expres condițiile cu privire la reprezentarea în procesul civil, persoana interesată pentru a beneficia de dreptul de acces la instanță urma să se conformeze prevederilor legii și să sesizeze instanța de judecată în modul prevăzut de lege – personal, sau prin reprezentant (avocat sau avocat stagiar).

În conformitate cu art.80 alin.(7) Cod de procedură civilă, împuternicirile date avocatului se atestă printr-un mandat, eliberat de reprezentant și certificat de avocat. Potrivit Hotărârii Guvernului nr.158 din 28 februarie 2013 „Cu privire la aprobarea formularului și modului de utilizare a mandatului avocatului și al avocatului stagiar pe verso mandatului se înserează împuternicirile avocatului, numele prenumele clientului, semnătura clientului.

În conformitate cu art.81 alin.(1) Cod de procedură civilă, împuternicirea de reprezentare în judecată acordă reprezentantului dreptul de a exercita în numele reprezentatului toate actele procedurale, *cu excepția dreptului* de a semna cererea și de a o depune în judecată, de a recurge la arbitraj pentru soluționarea litigiului, de a renunța total sau parțial la pretențiile din acțiune, de a majora sau reduce quantumul acestor pretenții, de a modifica temeiul sau obiectul acțiunii, de a o recunoaște, de a recurge la mediere, de a încheia tranzacții, de a intenta acțiune reconvențională, de

a transmite împuterniciri unei alte persoane, *de a ataca hotărârea judecătorească*, de a-i schimba modul de executare, de a amâna sau eşalona executarea ei, de a prezenta titlu executoriu spre urmărire, de a primi bunuri sau bani în temeiul hotărârii judecătorești, *drept care trebuie menționat expres, sub sancțiunea nulității*, în procura eliberată reprezentantului persoanei juridice sau *în mandatul eliberat avocatului*.

La caz, Colegiul apreciază ca întemeiată concluzia instanței de apel, potrivit căreia cererea de apel semnată și depusă de către avocatul Țurcanu Igor în interesele IP Liceul Teoretic „Mihai Eminescu” și lui Gonciar Ludmila, nu poate fi privită ca fiind depusă de o persoană ce dispune de împuterniciri de a ataca hotărârea, or, în pe verso-ul mandatului seria MA nr.1188996 nu este menționat că avocatul este împuternicit de a ataca hotărârea judecătorească (f.d.117).

Mai mult decât atât, Gonciar Ludmila nu este parte la proces, pârât în prezenta cauză fiind IP Liceul Teoretic „Mihai Eminescu”, deoarece prin cererea de concretizare a cerințelor, beneficiind de principiul disponibilității în drepturi, Sorbalo Liliana a înaintat pretenții față de IP Liceul Teoretic „Mihai Eminescu” (f.d.72-75). Prin urmare Gonciar Ludmila, în calitate de director, are calitatea de reprezentant al pârâtului ea, în calitate de persoană fizică, nefiind parte sau participant la proces.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, în ipoteza în care Gonciar Ludmila își menținea calitatea de pârât, avocatul Țurcanu Igor potrivit mandatului putea să o reprezinte, însă, la fel, fără a avea dreptul special de a ataca hotărârea judecătorească.

În context, este de menționat că legislația procesuală, de rând cu stabilirea anumitor drepturi procedurale participanților la proces, instituie și obligația părților de a se folosi cu bună-credință de drepturile lor procedurale, în scopul contracarării oricăror abuzuri de drepturi, la caz, crearea unei vizibilități de existență a unor drepturi de reprezentare. Conform art. 10 alin. (1) al Codului de procedură civilă, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

Jurisprudența CtEDO reiterează obligația părții de a lua măsurile necesare pentru protecția drepturilor sale de acces la justiție, inclusiv prin manifestarea diligenței în exercitarea drepturilor sale procedurale și a interesului față de soarta dosarului vizat (cauza van Harn vs. Germania, hotărâre din 11 septembrie 2007, cauza Pîrnău ș.a. vs. Republica Moldova, hotărâre din 31 ianuarie 2012 și cauza SA Universul vs. Republica Moldova, hotărâre din 10 iulie 2012). Totuși, „dreptul la o instanță” nu este absolut.

Aplicând normele legale invocate mai sus și jurisprudența CEDO la speță, Colegiul remarcă ca fiind indubitabilă obligația apelantului de a prezenta instanței

confirmarea împuternicirilor sale de reprezentare, această obligație fiind stabilită de Lege și urmărind scopul unei bune administrări a justiției în R. Moldova.

Din considerentele menționate și având în vedere că încheierea contestată este întemeiată și emisă cu respectarea cadrului legal, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursul depus de către Goncear Ludmila și Liceul Teoretic „Mihai Eminescu”, prin intermediul avocatului Igor Țurcanu împotriva încheierii din 14 decembrie 2021 a Curții de Apel Bălți este neîntemeiat și necesită să fie respins, cu menținerea încheierii contestate.

Luând în considerație cele expuse și în temeiul art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Goncear Ludmila și Liceul Teoretic „Mihai Eminescu”, prin intermediul avocatului Igor Țurcanu.

Se menține încheierea din 14 decembrie 2021 a Curții de Apel Bălți emisă în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Sorbalu Liliana împotriva IP Liceul Teoretic „Mihai Eminescu” cu privire la anularea ordinului de sancționare nr.04 din 07 septembrie 2020 și încasarea prejudiciului moral.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Maria Ghervas